Tirsdag den 4. februar 2014

P7_TA(2014)0068

Papirløse indvandrerkvinder i Den Europæiske Union

Europa-Parlamentets beslutning af 4. februar 2014 om papirløse indvandrerkvinder i Den Europæiske Union (2013/2115(INI))

(2017/C 093/10)

Europa-Parlamentet,

— der henviser til De Forenede Nationers konvention om barnets rettigheder, særlig artikel 24 og 28,

— der henviser til FN's konvention fra 1979 om afskaffelse af alle former for diskrimination mod kvinder (CEDAW),

— der henviser til rapport af 23. juli 2013 fra FN's generalsekretær til FN's Generalforsamling med titlen »Violence Against Women Migrant Workers«,

— der henviser til artikel 12 i FN's internationale konvention om økonomiske, sociale og kulturelle rettigheder,

— der henviser til generel henstilling nr. 26 af 5. december 2008 fra FN's Komité om Bekæmpelse af Diskrimination af Kvinder om kvindelige vandrende arbejdstagere,

— der henviser til FN's internationale konvention om beskyttelse af vandrende arbejdstageres og deres familiemedlemmers rettigheder,

— der henviser til generel bemærkning nr. 2 fra FN's Komité om Vandrende Arbejdstagere om rettigheder for vandrende arbejdstagere i en irregulær situation og medlemmer af deres familier,

— der henviser til den europæiske menneskerettighedskonvention,

— der henviser til Europarådets konvention til forebyggelse og bekæmpelse af vold mod kvinder og vold i hjemmet,

— der henviser til Den Internationale Arbejdsorganisations (ILO) konvention om ordentlige arbejdsforhold for husarbejdere,

— der henviser til fortolkningen af artikel 13 og 17 i den europæiske socialpagt fra Den Europæiske Komité for Sociale Rettigheder,

— der henviser til artikel 79, 153 og 168 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde,

— der henviser til Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder, særlig artikel 1, 14, 31, 35 og 47,

— der henviser til »Stockholmprogrammet — Et åbent og sikkert Europa i borgernes tjeneste og til deres beskyttelse« ([1]),

— der henviser til Rådets direktiv 2002/90/EF af 28. november 2002 om definition af hjælp til ulovlig indrejse og transit samt ulovligt ophold ([2]),

— der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/52/EF af 18. juni 2009 om minimumsstandarder for sanktioner og foranstaltninger over for arbejdsgivere, der beskæftiger tredjelandsstatsborgere med ulovligt ophold ([3]),

— der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/115/EF af 16. december 2008 om fælles standarder og procedurer i medlemsstaterne for tilbagesendelse af tredjelandsstatsborgere med ulovligt ophold ([4]),

([1]) EUT C 115 af 4.5.2010, s. 1.
([2]) EFT L 328 af 5.12.2002, s. 17.
([3]) EUT L 168 af 30.6.2009, s. 24.
([4]) EUT L 348 af 24.12.2008, s. 98.

Tirsdag den 4. februar 2014

— der henviser til Rådets direktiv 2004/81/EF af 29. april 2004 om udstedelse af opholdstilladelser til tredjelandsstatsborgere, der har været ofre for menneskehandel, eller som er indrejst som led i ulovlig indvandring, og som samarbejder med de kompetente myndigheder ([1]),

— der henviser til rapport fra 2011 fra Den Europæiske Unions Agentur for Grundlæggende Rettigheder med titlen »Fundamental Rights of Migrants in an Irregular Situation in the European Union«,

— der henviser til 2012-retningslinjerne fra Den Europæiske Unions Agentur for Grundlæggende Rettigheder med titlen »Apprehension of migrants in an irregular situation — fundamental rights considerations«,

— der henviser til det europæiske forskningsprojekt Clandestino og projektet om overgangsperioder for papirløse arbejdstagere, der begge er finansieret under det sjette rammeprogram for forskning og teknologisk udvikling,

— der henviser til Kommissionens meddelelse af 17. juni 2013 med titlen »Den fjerde årsrapport om indvandring og asyl (2012)« (COM(2013)0422),

— der henviser til sin beslutning af 8. marts 2011 om begrænsning af uligheder på sundhedsområdet i EU ([2]),

— der henviser til sin beslutning af 4. juli 2013 med titlen »Krisens konsekvenser for sårbare gruppers adgang til pleje« ([3]),

— der henviser til forretningsordenens artikel 48,

— der henviser til betænkning fra Udvalget om Kvinders Rettigheder og Ligestilling og udtalelse fra Udvalget om Beskæftigelse og Sociale Anliggender (A7-0001/2014),

A. der henviser til, at begrebet »papirløs indvandrer« er defineret som en tredjelandsstatsborger, hvis tilstedeværelse på en medlemsstats område ikke opfylder eller ikke længere opfylder de betingelser for indrejse, der er fastsat i artikel 5 i Schengengrænsekodeksen, eller andre betingelser for indrejse, ophold eller bopæl i den pågældende medlemsstat ([4]), og som, hvis han/hun opdages af indvandringsmyndighederne, vil blive gjort til genstand for en afgørelse om tilbagesendelse eller for en udvisning;

B. der henviser til, at de komplekse omstændigheder, der opstår på grund af krige og forværres af verdensomspændende humanitære kriser, bidrager til stigningen i flygtningestrømmene, som indbefatter et stort antal papirløse kvinder og børn;

C. der henviser til, at en medlemsstat har ret til at fastlægge sin egen indvandringspolitik; der dog henviser til, at indvandreres grundlæggende rettigheder skal beskyttes og sikres i overensstemmelse med EU-retten og folkeretten, som medlemsstaterne er bundet af;

D. der henviser til, at papirløse indvandrere ofte mangler økonomiske ressourcer, hvilket bringer dem i fare for underernæring og helbredssvækkelse og betyder, at de er nødt til at søge uacceptable løsninger for at sikre deres underhold; der desuden henviser til, at kvinder ofte ledsages af børn, som de er nødt til tage sig af, hvilket virker som et ekstra incitament i deres søgen efter mulige måder at klare sig på og overleve;

E. der henviser til, at papirløse indvandrere på grund af deres retsstilling ofte nægtes adgang til anstændige boliger, grundlæggende og akut lægehjælp og uddannelse; der henviser til, at deres papirløse retlige status forhindrer dem i at opnå beskyttelse mod beskæftigelsesmæssig udnyttelse på arbejdspladsen og mod fysisk og mental overlast; der henviser til, at denne retlige status ikke giver dem mulighed for at gå til domstolene;

F. der henviser til, at papirløse indvandrerkvinder og deres uforsørgede børn er særligt sårbare over for de risici, der opstår som følge af deres retlige status, idet de i højere grad end mænd er udsat for risikoen for at lide fysisk, seksuel og mental overlast, dårlige arbejdsvilkår, arbejdsgiveres udnyttelse af deres arbejdskraft og dobbeltdiskrimination på grundlag af både race og køn;

([1]) EUT L 261 af 6.8.2004, s. 19.
([2]) EUT C 199 E af 7.7.2012, s. 25.
([3]) Vedtagne tekster, P7_TA(2013)0328.
([4]) Artikel 3 i direktiv 2008/115/EF.

G. der henviser til, at papirløse indvandrerkvinder kan være særligt sårbare over for menneskehandlere og følgelig kan blive ofre for menneskehandel;

H. der henviser til, at papirløse indvandrere har begrænset adgang til socialt boligbyggeri og fortsat er afhængige af det private boligmarked; der henviser til, at papirløse indvandrerkvinder er i særlig fare for at blive udsat for misbrug i form af fysiske eller seksuelle overgreb fra private boligudlejeres side;

I. der henviser til, at papirløse indvandrerkvinder har større risiko for at blive ofre for vold og misbrug, herunder seksuelt misbrug, og risikerer at blive ofre for seksuel udnyttelse og for menneskehandel generelt; der henviser til, at offentlige krisecentre for kvinder er underlagt kravet om en retlig form for identifikation eller opholdstilladelse, og til, at ofre derfor ikke har andet valg end at forblive i en situation, hvor de lider overlast, eller flygte og stå uden tag over hovedet; der henviser til, at disse kvinder risikerer at blive udvist, hvis de kontakter politiet;

J. der henviser til, at kønsstereotyper er mere forankrede i indvandrersamfund, og at indvandrerkvinder oftere er ofre for forskellige former for vold mod kvinder, navnlig tvangsægteskaber, kvindelig kønslemlæstelse, såkaldte æresforbrydelser, mishandling i nære forhold, sexchikane på arbejdspladsen eller endda menneskehandel og seksuel udnyttelse;

K. der henviser til, at der er store forskelle mellem medlemsstaterne hvad angår illegale indvandreres adgang til sundhedstjenester og de betingelser, der pålægges udbyderne af sundhedstjenester med hensyn til indberetning eller ej af papirløse indvandrere;

L. der henviser til, at papirløse kvinders presserende behov for sundhedspleje i løbet af deres liv bringer dem i uforholdsmæssig stor fare for at modtage ekstremt høje regninger for hospitalspleje i lande, hvor de ikke har ret til sundhedspleje med tilskud; der henviser til, at frygten for at modtage sådanne regninger fører til, at en række papirløse kvinder føder hjemme uden sundhedsfaglig bistand;

M. der henviser til, at adgang til de mest grundlæggende sundhedstjenester, f.eks. akut lægehjælp, er uhyre begrænset, hvis ikke umulig at opnå, for papirløse indvandrere på grund af identifikationskravet, store udgifter til behandling og frygten for at blive opdaget og indberettet til myndighederne; der henviser til, at papirløse indvandrerkvinder er særligt udsatte i denne henseende, idet de ikke tilbydes kønsspecifikke sundhedstjenester såsom graviditets-, fødsels- og efterfødselstjenester; der henviser til, at nogle papirløse indvandrere ikke en gang er bekendt med deres sundhedsmæssige rettigheder i destinationslandet;

N. der henviser til, at frygten for at blive opdaget og indberettet til myndighederne forhindrer papirløse indvandrerkvinder i at søge hjælp i voldelige situationer, selv hos ngo'er, der specialiserer sig i retshjælp til indvandrere; der henviser til, at disse indvandrere derfor reelt er berøvet muligheden for at kende deres rettigheder og få dem sikret; der henviser til, at det af samme årsager er vanskeligt for civilsamfundsorganisationer at tilbyde hjælp og støtte;

O. der henviser til, at prostitutionsmarkederne og -industrien i Europa i vid udstrækning næres af indvandrerkvinders og -pigers sårbarhed, og til, at mange kvinder i prostitution er papirløse, hvilket forøger det misbrug og den sårbarhed, der allerede en fast bestanddel af prostitutionsindustrien;

P. der henviser til, at indvandrerbørn, herunder piger, fra papirløse familier forhindres i at gå i skole på grund af frygten for opdagelse og umuligheden af at kunne forelægge de til tilmelding fornødne dokumenter; der henviser til, at papirløse teenagepiger oplever betydelige barrierer i forbindelse med adgangen til højere/videregående uddannelser og erhvervsuddannelser;

Q. der henviser til, at den stigende efterspørgsel efter arbejdstagere i husholdnings- og plejesektorerne tiltrækker et stort antal indvandrerkvinder, hvoraf mange er papirløse; der henviser til, at papirløse kvinder, der arbejder i denne sektor, er mest sårbare over for lav løn, mental overlast, tilbageholdelse af løn og pas og sommetider endda fysisk overlast fra arbejdsgivernes side; der henviser til, at papirløse kvinder sjældent indgiver klager til domstolene;

R. der henviser til, at papirløse indvandrerkvinder i ansættelsesforhold stort set ingen midler har til at kræve rimelige arbejdsvilkår og lønninger som følge af deres økonomiske og sociale isolation, manglende kendskab til deres grundlæggende rettigheder og frygt for udvisning;

S. der henviser til, at papirløse indvandrere befinder sig i et juridisk tomrum ([1]);

T. der henviser til, at papirløse indvandrerkvinder er særligt udsatte hvad angår fysisk, mental og seksuel overlast på tilbageholdelsestidspunktet og i centrene for frihedsberøvelse;

Henstillinger

1. minder om, at behovet for at beskytte papirløse indvandreres grundlæggende rettigheder gentagne gange er understreget af internationale organisationer, f.eks. Europarådets Parlamentariske Forsamling, og i FN's internationale menneskerettighedsinstrumenter og EU-retten; henviser i denne forbindelse til Europarådets konvention til forebyggelse og bekæmpelse af vold mod kvinder og vold i hjemmet, som forbyder forskelsbehandling på grundlag af seksuel orientering, kønsidentitet, indvandrer- og flygtningestatus eller anden status;

2. gør opmærksom på, at immigrationspolitik og forvaltningen af indvandrerstrømme er EU-medlemsstaternes fælles ansvar;

3. fremhæver, at lesbiske, biseksuelle og transseksuelle indvandrere uden papirer er udsat for dobbelt diskrimination, og at deres skrøbelige situation som papirløse udlændinge forværrer denne komplicerede situation;

4. understreger, at indvandring er et meget aktuelt problem, og at der er behov for en fælles retlig ramme for indvandringspolitikken for at beskytte indvandrere og potentielle ofre, navnlig kvinder og børn, som er sårbare over for forskellige former for organiseret kriminalitet i forbindelse med indvandring og menneskehandel;

5. fordømmer den omstændighed, at mange indvandrerkvinder vildledes i deres hjemlande med løfter om ansættelseskontrakter i industrilandene, og at nogle endog bortføres for at blive udnyttet seksuelt af den organiserede kriminalitet og netværk af menneskehandlere; opfordrer medlemsstaterne til at øge deres indsats for at bekæmpe denne udnyttelse og umenneskelige praksis;

6. opfordrer medlemsstaterne til at anvende direktivet om hjælp til ulovlig indrejse på en måde, som ikke begrænser muligheden for, at papirløse indvandrere kan leje boliger på det frie marked, således at risikoen for udnyttelse og misbrug mindskes;

7. minder om den europæiske menneskerettighedskonventions artikel 8 om respekt for en persons fysiske integritet og opfordrer derfor medlemsstaterne til for de mest sårbare papirløse indvandreres vedkommende at ophæve kravet om fremlæggelse af dokumentation for at få adgang til offentlige krisecentre og til navnlig at tage hensyn til de særlige behov hos gravide kvinder, kvinder, der har små børn, og kvinder med omsorgsansvar for andre personer;

8. insisterer på, at der skal tages hensyn til, at personer med særlige behov er specielt sårbare, f.eks. børn og teenagere, ældre, personer med handicap, analfabeter, medlemmer af mindretal, indvandrere, der forfølges i deres hjemland på grund af tro, seksuel orientering eller fysiske karaktertræk etc., og kvinder, der er ofre for kønsbaseret vold;

9. påpeger, at retten til sundhed er en grundlæggende menneskerettighed, og opfordrer derfor medlemsstaterne til at adskille sundhedspolitikker fra indvandringskontrol og således undgå at pålægge udbydere af sundhedstjenester en forpligtelse til at indberette papirløse indvandrere; opfordrer også medlemsstaterne til at sikre passende pleje og bistand gearet til kønsspecifikke behov; opfordrer ligeledes medlemsstaterne til at sørge for særlig uddannelse i kønsproblematikker for embedsmænd, der har med papirløse indvandrerkvinder at gøre, og til at afholde sig fra at kræve, at skoler indberetter skoletilmelding af børn af papirløse indvandrere;

10. tilskynder medlemsstaterne til at yde ordentlig psykologisk, sundhedsmæssig og juridisk bistand til papirløse kvinder;

([1]) En situation, hvor papirløse indvandrere tilbageholdes og identificeres af indvandringsmyndighederne og gøres til genstand for en afgørelse om udsendelse, som derefter udsættes, men hvor de pågældende indvandrere ikke er i besiddelse af nogen dokumentation for udsættelsen af afgørelsen om udsendelse.

11. minder om, at rettighederne i direktivet om ofre ikke afhænger af ofrenes opholdsstatus ([1]); opfordrer derfor indtrængende medlemsstaterne til at adskille retsforfølgning af vold mod papirløse indvandrerkvinder fra indvandringskontrol, således at ofrene i sikkerhed kan anmelde forbrydelser;

12. fordømmer alle former for vold mod, handel med og misbrug og diskrimination af papirløse kvinder; fremhæver behovet for at give adgang til relevante tilbud om hjælp i sådanne situationer, uden at kvinderne behøver at frygte, at dette straks vil føre til foranstaltninger med henblik på at bringe deres ophold til ophør;

13. kræver, at ILO-konvention nr. 29 om tvungen arbejdskraft gennemføres; kræver, at der tages højde for den særlige situation, som kvinder, der er involveret i tvangsarbejde — ikke kun tvungen prostitution, men alle former for ufrivilligt arbejde, herunder også husligt arbejde — befinder sig i, og at de berørte papirløse indvandrerkvinder ydes beskyttelse;

14. opfordrer medlemsstaterne til at tage de nødvendige skridt til at forhindre udbredelsen af prostitution og tvangsarbejde blandt indvandrerkvinder;

15. opfordrer medlemsstaterne til at sikre korrekt gennemførelse af sikkerhedsklausulen i artikel 6 i direktivet om sanktioner over for arbejdsgivere, i henhold til hvilken medlemsstaterne skal indføre ordninger, der gør det muligt for papirløse vandrende arbejdstagere at gøre krav gældende mod deres arbejdsgiver for udestående løn; opfordrer medlemsstaterne, ngo'er og alle andre civilsamfundsorganisationer, der tager sig af papirløse indvandrere, til at føre informationskampagner for at oplyse papirløse indvandrere om denne ret;

16. opfordrer medlemsstaterne til at sætte en stopper for diskriminerende praksisser, til at bekæmpe sort arbejde og udnyttelse af arbejdstagere, blandt andet ved hjælp af arbejdstilsyn, og give adgang til basale sundhedstjenester;

17. opfordrer medlemsstaterne til at oprette passende træningskurser for deres politistyrker og andre statslige tjenester, der kan blive pålagt at tage sig af papirløse indvandrerkvinder, vedrørende kønsbaseret vold og seksuel udnyttelse, som disse kvinder kan blive ofre for;

18. henstiller på det kraftigste, at Kommissionen som led i en fremtidig revision af direktivet om sanktioner over for arbejdsgivere skaber mulighed for etablering af ordninger, der gør det muligt for illegale indvandrere at indbringe anonyme, formelle klager mod en arbejdsgiver, der misbruger sin stilling;

19. opfordrer indtrængende alle medlemsstater til at ratificere Europarådets konvention til forebyggelse og bekæmpelse af vold mod kvinder og vold i hjemmet (Istanbulkonventionen) og til at anvende dens bestemmelser korrekt, i særdeleshed artikel 59, hvoraf det klart fremgår, at parterne bør træffe de nødvendige foranstaltninger til i tilfælde af et ægteskabs opløsning at suspendere udvisningsprocedurer for og/eller give en selvstændig opholdstilladelse til de indvandrerkvinder, hvis opholdsstatus afhænger af deres ægtefælle;

20. henstiller, at medlemsstaterne forsøger at finde frem til måder, hvorpå de kan anerkende værdien af det arbejde, der udføres af kvinder, som yder værdifulde tjenester og bidrager til værtssamfundets funktion;

21. opfordrer medlemsstaterne til at sikre, at alle indvandrerkvinder, herunder papirløse indvandrerkvinder, som har været ofre for misbrug og kønsbaseret vold, inklusive indvandrerkvinder, der udnyttes i prostitutionsindustrien, ydes beskyttelse og bistand og anses for at have særlige grunde til at blive givet asyl eller opholdstilladelse af humanitære årsager;

22. opfordrer medlemsstaterne til at gennemføre tilbagesendelsesdirektivet fuldt ud og til at udstede en attest om udsættelsen af udsendelse som fastsat i direktivet for at undgå situationer, hvor de berørte befinder sig i et juridisk tomrum;

23. understreger betydningen af, at der indsamles data om papirløse kvinders konkrete erfaringer, og fremhæver kraftigt, at der for at bidrage til fastlæggelsen og forvaltningen af sammenhængende offentlige politikker er behov for pålidelige, præcise, rettidige og sammenlignelige data for papirløse kvinders kønsrelaterede sårbarheder og for deres manglende adgang til klage og domstolsprøvelse og til tjenesteydelser i Den Europæiske Union;

24. opfordrer Kommissionen til i forbindelse med evalueringen af tilbagesendelsesdirektivet at revidere det med henblik på at styrke beskyttelsen af frihedsberøvede indvandreres grundlæggende rettigheder;

([1]) Betragtning 10 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2012/29/EU om minimumsstandarder for ofre for kriminalitet med hensyn til rettigheder, støtte og beskyttelse.

25. understreger, at opsporingsaspekterne af immigrationshåndhævelsespolitikkerne aldrig må undergrave den menneskelige værdighed og de grundlæggende rettigheder eller udsætte kvinder for en øget risiko for vold og misbrug; opfordrer derfor Kommissionen til at ændre tilbagesendelsesdirektivet med henblik på at sikre respekt for illegale indvandreres, særligt gravide kvinders og børns, menneskerettigheder;

26. minder om, at medlemsstaterne i henhold til tilbagesendelsesdirektivet er forpligtet til at behandle tredjelandsstatsborgere i centre for frihedsberøvede »humant og værdigt« med fuld respekt for deres grundlæggende rettigheder; beklager dybt rapporterne om vold mod kvinder i centre for frihedsberøvede; opfordrer derfor medlemsstaterne til at undersøge enhver klage over fysisk overlast rettet mod frihedsberøvede personer;

27. opfordrer indtrængende medlemsstaterne til at tage hensyn til ethvert tegn på, at papirløse indvandrerkvinder udsættes for tvang eller umenneskelig behandling;

28. opfordrer medlemsstaterne til at styrke deres samarbejde med ngo'er og civilsamfundsorganisationer, der beskæftiger sig med dette spørgsmål, for at finde alternativer til centre for frihedsberøvede og arbejde hen imod at sikre, at papirløse indvandrerkvinder ikke behøver at være bange for at interagere med de mennesker, som burde yde dem bistand;

29. opfordrer Kommissionen til at sikre, at de standarder, der er fastlagt i FN's konvention om barnets rettigheder fortsat sættes i centrum for alle foranstaltninger vedrørende børns rettigheder, og opfordrer derfor medlemsstaterne til helt og hurtigt at ophøre med at frihedsberøve børn på grundlag af deres indvandrerstatus, til at beskytte børn mod overgreb inden for rammerne af indvandrerpolitikker og -procedurer og til at vedtage alternativer til frihedsberøvelse, som giver børn mulighed for at blive sammen med deres familiemedlemmer og/eller værger;

30. opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til gennem mere omfattende og integreret forskning at udbedre manglerne hvad angår pålidelige data og eksisterende viden om antallet af papirløse personer og deres situation i EU, til at gøre Det Europæiske Institut til Forbedring af Leve- og Arbejdsvilkårene (Eurofound) opmærksom på papirløse kvinders situation og til i højere grad at tage hensyn til kvinder i denne kategori i forbindelse med gennemførelsen af inklusionsmålene i Europa 2020-strategien;

31. opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at udarbejde EU-dækkende informationskampagner for at oplyse papirløse indvandrerkvinder om deres rettigheder;

32. kræver, at der i forbindelse med indsatsen for at forhindre migration ved at yde udviklingsbistand til migranternes oprindelseslande sættes fokus på kvinders uddannelse og rettigheder;

33. opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at stille et tilstrækkeligt antal kvindelige kontaktmedarbejdere, omsorgsmedarbejdere, funktionærer, bisiddere og andet personale til rådighed; slår til lyd for disse foranstaltninger af hensyn til respekten for andre religioner og kulturer og behovet for beskyttelse mod diskrimination;

o

o o

34. pålægger sin formand at sende Parlamentets holdning til Rådet og Kommissionen.